

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.060/2022/12.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Gally Mihály ügyvéd (címe)

Az alperes:

alperesi cég neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Pálvölgyi László Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Pálvölgyi László, címe)

A per tárgya:

Munkaviszony megszüntetésének jogellenességére alapított jövedelempótló kártérítés iránti igény

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Törvényszék 7.M.70.173/2021/33/I.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 7.M.70.173/2021/34.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 100 000 (egyszázezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2018. július 4-től kezdődően határozott idejű munkaviszonyt létesített az alperessel kereskedelmi koordinátor munkakörre, teljes munkaidővel. Az alapbére havi 240 600 forint volt.

[2] A felperes 2018 augusztusában másodmagával létrehozta a (X) cégjegyzékszámú; (Y) adószámmal rendelkező; a (cég neve) elnevezésű, Romániában székhellyel rendelkező (székhely címe) gazdasági társaságot, amelynek egyik üzletrész tulajdonosa, egyben önálló cégjegyzési joggal rendelkező képviselője is volt.

[3] Az alperes a 2019. február 25. napján kelt munkáltatói felmondással 2019. március 17. napjára szólóan a felperes munkaviszonyát megszüntette.

[4] A felperes a munkaviszony megszüntetése jogellenességére alapítottan kártérítés iránt keresetet terjesztett elő.

[5] A Gyulai Törvényszék mint elsőfokú bíróság a 2021. január 19. napján kelt 7.M.70.118/2020/12/I. alatti ítéletével az adott perrel érintett 2019. március 28-tól 2019. október 17-ig tartó időszakra 1 276 429 forint keresetpótló kártérítés és kamata valamint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. A keresetkiesés összegét havi 240 600 forint alapbérből kiindulva az egyéni járulékok 18,5 %-os összegével, továbbá az álláskeresői járadék összegével csökkentve határozta meg.

[6] Az alperesi fellebbezés folytán eljáró Szegedi Ítéltábla 2021. október 1. napján kelt Mf.II.40.018/2021/5. szám alatti ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[7] A felperes még az előbbi peres eljárás időtartama alatt, 2020. novemberében a cégtársa üzletrészt megvásárolta, így egyedüli tagként, és ügyvezetőként maradt a társaság önálló cégjegyzésre jogosult képviselője.

A textiláru kereskedelemmel foglalkozó cég működését a jelen perrel érintett időszakban az jellemezte, hogy a beszállítóknak rendszeresen hiteleznie kellett. Egy alkalmazott teljes munkaidőben havi 2700 lei alapbérrel került foglalkoztatásra.

A társaságnak a megalakulását követő években pozitív eredménye nem keletkezett, illetve a társaság működtetéséből a felperesnek a perbeli időszakban sem üzletész tulajdonosként, sem foglalkoztatottként személyi jövedelme nem származott.

A felperes kereset és az alperes ellenkérelme

[8] Felperes jelen perben, leszállított keresetében keresetpótló kártérítés címén 883 949 forint és ezen összeg után 2020. január 1-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Perköltség felszámítására is sor került: 100 000 forint ügyvédi megbízási díjat érvényesített költségjegyzékben, azzal, hogy a képviseleti díjat áfa nem terheli; további indokolt költségként 591 000 forint megfizetését is kérte az alperes által indítványozott, de végül a felperes részéről adathordozón (pendrive) becsatolt cégiratok és egyéb, a külföldi cégével kapcsolatos gazdasági adatokat igazoló iratok beszerzésével, román nyelvről magyar nyelvre való szakfordítással kapcsolatban.

[9] Az érvényesített jog alapjaként az Mt. 82. § (1) és (2) bekezdését tüntette fel.

[10] A keresetkiesés összegét az alapügyben született jogerős ítéletben alkalmazott elszámolás szerinti havi 240 600 forint alapbérből kiindulva vette figyelembe. Számítása szerint az alapperben és jelen ügyben elszámolás körébe vont, összesen 12 havi időtartamra felmerülő 2 887 200 forint (12 hó x havi 240 600 forint/hó) alapbért csökkentette a máshonnan megtérült jövedelemként korábbi időszakra kapott álláskeresői járadék 236 429 forint összegével, majd a különbözetként adódó 2 650 771 forintot az egyéni járulékok összesen 18,5 %-os összegével, azaz 490 393 forinttal (járuléktalanítás), továbbá levonásba helyezte az alapügyben már javára megítélt keresetpótló kártérítés 1 276 429 forintos tőkeösszegét is. Az ily módon történt számítás összegzése adta a jelen perben érvényesített keresetpótló kártérítés 883 949 forintos tőkeösszegét; 2020 január 1-től késedelmi kamat megfizetését is kérte, a késedelmi kamat igény tekintetében az érvényesített jogot a Ptk. 6:48.§ (1) bekezdésére alapította.

[11] A felperes a jogerős alapügyben született I. fokú ítélet indokolása [24] bekezdésére utalva arra hivatkozott, hogy a bíróság megállapította, az alperes a munkaviszonyát felmondással 2019. március 28. napján jogellenesen szüntette meg. A Pp. 360. § (1) bekezdése folytán e megállapításhoz jelen perre is kiható anyagi jogerőhatás fűződik. Állította, hogy jelen perbeli időszakban bevétele, jövedelme nem volt, annak ellenére sem, hogy a munkaügyi hivatallal együttműködött, illetve több helyre pályázott önéletrajz

benyújtásával. E pályázatok azonban eredménytelennek bizonyultak, illetve a koronavírus-világjárvány a későbbiekben lehetetlenné tette elhelyezkedését. Előadta, 2020. június 14-től egyéni vállalkozóként tevékenykedik. Álláskeresőt, arra vonatkozó válaszadást tartalmazó elektronikus levelezéseket csatolt állás- és jövedelemszerzésre való törekvése bemutatására, és az állami foglalkoztatási szerv igazolását is az együttműködést, az időszakos megjelenéseket bizonyítandó. Az elektronikus levelek a 2019. májustól 2020. februárig tartó időszakban keletkeztek, döntő részük 2019. szeptember, október, illetve november havi.

[12] Az alperes által indítványozott adat- és iratbeszerzést illetően előadta, hogy 2018. augusztusában másodmagával létrehozta a (cég neve) elnevezésű, Romániában székhellyel rendelkező társaságot, melynek utóbb teljes üzletrész tulajdonosa, önálló cégjegyzési joggal rendelkező képviselője, mivel 2020. novemberében a társa üzletrészt is megszerezte, így egyedüli tagként és ügyvezetőként cégjegyzésre jogosult képviselő, de mindvégig díjazás nélkül; cégjegyzékszám: (X); nyilvántartó hatóság: (régio neve) cégnyilvántartási hivatal; adószám: (Y); a cég tevékenységi köre ruházati nagykereskedelem (divatáru). A működtetést illetően elmondta, a szállítóktól a társaság úgy tudott vásárolni, hogy módjában állt hosszú határidőre fizetni, ha bevétel képződött, akkor azt visszaforgatták áruba vagy eszközökbe. A perbeli időszakban az alkalmazott teljes munkaidőben havi 2700 lej alapbérrel került foglalkoztatásra, a perbeli időszakot megelőzően másik munkavállalója is volt a társaságnak szombati munkavégzési kötelezettséggel, havi bruttó 769 lej alapbérrel. A társaság 200 RON (Új román lej) befizetéssel került megalapításra, amit fele-fele arányban bocsátottak a korábbi másik taggal rendelkezésre. A társaság a létrehozását követő években 2020-ig veszteséges volt, illetve a társaságtól a perbeli időszak tekintetében sem üzletrész tulajdonosként, sem foglalkoztatottként személyi jövedelme nem származott. Kérte figyelembe venni a 2019 és 2020-as évek tekintetében a gazdálkodással kapcsolatos adatokat, melyeket fordítással csatolt, a cégiratokat, továbbá hivatkozott a beszerzett, illetve a rendelkezésre bocsátott nemleges magyar és román adóhatósági igazolásokra.

[13] A (cég 2 neve)-vel kapcsolatos alperesi észrevételt követően – arra, hogy a felperes 2019. október 8. napján önéletrajzot mellékel, az elektronikus levélhez, majd 2019. október 19. napján egyéb elemek mellett feltűntette hogy a cég, ahol jelenleg dolgozik meg fog szűnni -, azt a magyarázatot adta, hogy „a cég ahol jelenleg dolgozik” kifejezéssel az alperesre utalt, mert 2019. októberében már nem volt munkahelye, de már korábban is sok helyre elküldte a jelentkezését, és egy korábban megszövegezett elektronikus levél szövegéből mentette át a későbbi levelezés szövegeit, és a kitétel így maradhatott benne.

[14] A 2019. szeptember 25. és 27-edikei (cég 3 neve)-vel összefüggő elektronikus levelezésből arra a körülményre, hogy nem ment el állásinterjúra megbetegedésre hivatkozva, azt mondta, hogy vagy beteg volt, vagy a védőoltás után lehetett, és nem tartotta életszerűnek, hogy lázasan állásinterjúra menjen.

[15] Az adathordozón (pendrive) lévő cégiratok és egyéb iratok megismerését követően előterjesztett alperesi indítványra a társas vállalkozással kapcsolatos adatokat részletezte a 2019. évi beszámolási időszak készletekre vonatkozó éves pénzügyi adatai körében, hogy a 43175 lej a meglévő készletek értéke, míg az adósságok vonatkozásában a 139743 lej a ki nem fizetett szállítói számlák és a tagi kölcsön összege. A rövidített eredménykimutatás VIII. pontjában szereplő 35378 lej tagi kölcsön, a 38260 lej összegű tétel a rövidített eredménykimutatás személyzeti költségek pontjában pedig a következő tételekből áll össze: a

teljes munkaidős munkavállaló 2019. évi bruttó bére $12 \times 2700 = 32400$ lej, a perbeli időszak előtti másik alkalmazott 2019. évi bruttó bére $777 \times 6 + 356 = 5018$ lej, továbbá 2019. évben a két alkalmazott után egészségbiztosítási járulék 842 lej.

[16] Az alperes kárenyhítési kötelezettség elmulasztásával kapcsolatban előadott anyagi jogi kifogásával összefüggésben felhívta a figyelmet, nem elég a munkavállalói kötelezettségre vonatkozó pusztá hivatkozás, hanem az alperesnek meg kell jelölnie azokat a tényeket, körülményeket, amelyek azokat alátámasztják, és bizonyítania kell, hogy a perbeli időszakban reálisan milyen jövedelmet érhetett volna el a felperes. Sok eredménytelen próbálkozás után tudott csak elhelyezkedni, 2020. szeptember 19-től áll munkaviszonyban a vállalkozói jogviszonya fenntartása mellett.

[17] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Az Mt. 82.§ (1)-(2) bekezdéseihez képest azzal védekezett, hogy felperes önálló jogcímű igényként, automatikusan, káráltálynként érvényesíti a 12 havi távolléti díjnak megfelelő összeget a 3/2014 (III.31) KMK. vélemény 5/a pontja ellenére, mert a megszüntetett munkaviszony keretében elérhető jövedelemmel kellene összevetni a megszerzett jövedelmet, melyre vonatkozó adatot rendelkezésre kell bocsátani. A jövedelemkiesés megállapítása nem lehetséges, mert az elmaradt jövedelem egyes tételeit felperes nem tüntette fel, de az igény bizonyosan meghaladja a 12 havi távolléti díj összegét.

[18] Vitatta, hogy a perbeli időszakban felperes ne tudott volna bevételhez jutni. A (cég 2 neve)-hez intézett, 2019. október 19. napján kelt felperesi levélből („... a cég ahol jelenleg dolgozik meg fog szűnni...”), arra lehet következtetni, hogy a felperes ekkoriban már jövedelemszerző tevékenységet folytatott. Az alperes önéletrajz beszerzését indítványozta a (cég 2 neve)-től. A 2019. szeptember 25. és 27-eikei (cég 3 neve)-vel kapcsolatos elektronikus levelekből kitűnik, hogy a felperes nem ment el állásinterjúra; alperes indítványozta a feleperes felhívását, hogy ezen időpontokra egészségügyi dokumentációt csatoljon. Indítványozta továbbá azt is, hogy a perbeli időszak tekintetében a feleperes foglalkoztatásával és jövedelmi adataival kapcsolatban történjen adatbeszerzés. A „cég meg fog szűnni” kifejezéssel kapcsolatban életszerűtlennek tartotta a felperes magyarázatát, mert a többi elektronikus levélben nincs hasonló kitétel. A felperes tartós betegségét, mint elhelyezkedési lehetőséget befolyásoló körülményt, az alperesi álláspont szerint felperes terhére kell értékelni. Alperes azt állította, hogy a perbeli elszámolási időszakban felperes foglalkoztatott volt, illetve jövedelemszerző tevékenységet végzett. Vitatta, hogy a felperes üzletszerű gazdasági tevékenységéből, illetve vezető tisztségviselői tevékenységéből (társas vállalkozás) ne történt volna jövedelemszerzés.

[19] Indítványozta, a bíróság hívja fel a felperest, hogy a román nemzeti kereskedelmi nyilvántartó hivataltól szerezz be, illetve csatolja a cégmásolatot, a társaság adatai, az alaptőke nagysága, a tőke jellege, a társult magánszemély adatai. A vezető tisztségviselők adatai, jogviszonya, a könyvelők adatai, a felszámolók adatai, az alaptevékenység és esetleges további tevékenységek adatai, a leányvállalatok, hatósági, bírósági adatai, illetve a céggel kapcsolatos hatósági, bírósági eljárások adatai vonatkozásában. Indítványozta továbbá, hogy felperes csatolja a 2018 évtől kezdődően felmerülő beszámolási időszakok vonatkozásában a gazdálkodási adatokat: nettó eredmény, tárgyi eszközök, nettó árbevétel, állami költségvetésbe be nem fizetett adók, járulékok és díjak vonatkozásában. Hitelesített

cégmásolatot igényelt, és kimutatás osztalék kifizetésről, egyéb jogcímű kifizetésekről a tulajdonos részére.

[20] Nyilatkozata szerint cégmásolat kizárólag névre szólóan kérhető le romániai cég esetében, ezért a Pp. 265.§ (2) bekezdés a) és b) pontok alapján bizonyítási szükséghelyzet fennállását állította arra az esetre, ha felperes a cégiratokat, illetve a gazdálkodással kapcsolatos adatokra vonatkozó iratokat nem csatolja. Indítványozta bírósági megkeresés kibocsátását, valamint a román adóhivataltól a foglalkoztatásra irányuló, a foglalkoztatottakra vonatkozó adatok beszerzését, a román munkaügyi felügyelőségtől a bejelentett foglalkoztatottakra vonatkozó adatok beszerzését. Kérte a felperes nyilatkoztatását, hogy a társasággal kapcsolatos személyi jellegű ráfordítást kire alkalmazták, az milyen formában történt. Felperes részletesen ismertesse a társasággal kapcsolatos beszerzés és értékesítés folyamatát a 2018 és 2019, továbbá a 2020. évek vonatkozásában. A felperes a társaság alkalmazottját mióta foglalkoztatja, milyen munkakörben, milyen munkaidőbeosztással. Felperes csatolja a hitelezés tartalmú megállapodásokat, a halasztott fizetés lehetőségét biztosító megállapodásokat.

[21] Alperes állította, hogy a román polgári törvénykönyvről szóló 2009. évi 287 törvény (Rptk.) 209 cikk (3) bekezdése értelmében, illetve a Romániában hatályos társaságokról szóló 1990. évi 31. törvény (Tt.) alapján a vezető tisztségviselők kötelezettségeire és felelősségeire a megbízás szabályai irányadóak, amely rendelkezésből az következik, hogy vezető tisztségviselő jogviszonyukat a megbízási jogviszony keretében végzik. Ez a rendelkezés nem zárja ki a vezető tisztségviselők munkaviszonyban történő foglalkoztatását sem. Mindebből megbízási szerződés, vagy munkaszerződés létre lehet következtetni. Felperesnek a vezető tisztségviselői tevékenységét megbízási jogviszonyban kellett ellátnia, e tárgyban alperes jogviszonyt igazoló okirat csatolására történő felhívást indítványozott.

[22] Az iratok megismerése után a 2019. évi beszámolási időszak tekintetében a rendelkezésre bocsátott dokumentum, rövid mérleg részénél a készleteknél feltüntetett 43175 lej összegű tétellel, illetve az adósságok 139743 lej összegű tételével kapcsolatban, valamint a rövidített eredménykimutatás személyzeti költségek 38260 lej tétellel, valamint a VIII. egyéb információk körén belül a részvényeseknek, társultaknak járó összegek, magánszemélyek megnevezésű tételnél feltüntetett 35378 lei összegű adattal kapcsolatban alperes részletesebb magyarázatot kért.

[23] Életszerűtlennek minősítette a több mint 1 éves fizetési haladék nyújtását a szállítók részéről, biztosíték nélkül. Ha a szállító kifizetése banki hitellel történt, ez is a felperes jövedelemszerző tevékenységét igazolja, mert a hitelintézet megfelelő biztosíték (jövedelem) nélkül hitelt nem nyújt.

Az elsőfokú bíróság ítélete és döntésének indoka

[24] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelem szerint 883 949 forint és járulékai erejéig marasztalta felperes javára az alperest jövedelempótló kártérítés jogcím meghatározás mellett.

[25] A bíróság ítéletének jogi indokolásában elsődlegesen idézte az Mt. 82. § (1), valamint (2) bekezdés kereseti kérelem jogalapját képező rendelkezéseit, továbbá utalt arra, hogy a Pp. 360. § (1) bekezdése folytán anyagi jogerőhatás érvényesül a Gyulai Törvényszék 7.M.70.118/2020/12/I. szám alatti jogerős ítélete alapján abban a tekintetben, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát 2019. március 19. napján jogellenes felmondással szüntette meg.

[26] Alperesi érdemi vitatás hiányában elfogadta a felperes előbbi ítélettel igazolt azon állítását, hogy a perbeli időszak vonatkozásában is havi 240 600 forint alapbér a keresetkiesés alapja.

[27] Az Mt. 172. § (1) bekezdésére és 167. § (2) bekezdésére utalva hangsúlyozta egyrészt, hogy a kártérítés összegének számításánál le kell vonni, amit a jogosult megkeresett, vagy az adott helyzetben megkereshetett volna, másrészt, hogy nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amit a munkavállaló vétkes magatartása okozott, vagy amely abból származott, hogy a munkavállaló a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. Rámutatott továbbá, a Pp. 265. § (1) bekezdésén alapuló bizonyítási érdek szerint az alperesnek kellett volna a körben tényelődásokat tenni, közöttük, hogy a felperes a perbeli időszakban milyen jövedelmet érhetett volna el és állításait bizonyítania is kellett volna.

[28] Amellett, hogy előre bocsátotta, az alperes – az előbbi kötelezettsége helyett – csak általános anyagi jogi kifogással élt, illetve sem a felperestől elvárható magatartást, sem a jövedelemszerzés reális lehetőségét nem bizonyította, értékelte a felperes ellenbizonyítás körében előterjesztett bizonyítékait. Ezek alapján bizonyítottnak tekintette, hogy a perbeli időszakban a felperes gazdasági társasága pozitív eredményt nem realizált, a felperesnek pedig személyi jövedelme nem keletkezett, viszont folyamatosan törekedett foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létrehozni, továbbá rendszeresen együttműködött az állami foglalkoztatási szervvel.

[29] A továbbiakban az ítélet indokolása összecszerűségében tételesen levezette a helyesnek talált felperesi számításokat, melyek alapján 2019. március 28-tól 2020. március 28. napjáig tartó egy éves időszakra nézve – az előzményi perben már megítélt összegen felül – még további 883 949 forint járuléktalanított keresetpótló kártérítési összeg illeti meg a felperest, melyet alperesnek kell megtérítenie.

Az alperes fellebbezése és felperes fellebbezési ellenkérelme

[30] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte sérelmezve az általa előterjesztett bizonyítási indítványok teljesítésének mellőzését.

[31] Másodlagosan indítványozta az elsőfokú eljárásban tett indítványai alapján bizonyítás lefolytatását és ennek eredményeként – annak megállapítása mellett, hogy a felperes jövedelemmel rendelkezett – az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását

Harmadlagosan a kárenyhítési kötelezettség részbeni megszegésére hivatkozással kérte az ítélet megváltoztatását oly módon, hogy a kártérítés összegét a bíróság szállítsa le.

Kérte, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdés a), b), c) pontjaiban foglalt felülbírálati jogkör gyakorlásával végezze el az elsőfokú ítélet jogi megfelelésének vizsgálatát.

[32] Jogi érvelése körében előadta, továbbra is fenntartja az elsőfokú eljárásban előadott ellenkérelmében foglaltakat, valamint bizonyítási indítványait. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás megalapozatlan, a bíróság jogi álláspontja téves, a tényállás megállapítása a bizonyítékok helytelen mérlegelésén alapul, egyes bizonyítékokat a bíróság nem kellő súllyal értékelt, a mérlegelés a felperesi érdekek irányában történt. Ezzel kapcsolatban konkrétan kiemelte, nem fogadható el az a nyilatkozat, hogy felperes a Romániában alapított társaság kizárólagos tulajdonosaként és ügyvezetőjeként sem megbízási, sem munkaviszonyban, sem egyéb jogviszonyban nem állt a társasággal. A román polgári törvénykönyv szabályozásából megállapítható, hogy a felperesnek, mint gazdasági társaság vezetőjének vagy megbízási vagy munkaviszonyban kell ellátnia ügyvezetői feladatait. Erre nézve írásbeli megállapodásnak rendelkezésre kell állnia, mely a nyilvántartó hatóságtól beszerezhető. Az ilyen megállapodásban rögzíteni kell az ügyvezetői feladatokat és az ügyvezető díjazását. Enélkül a cégbejegyzésre nem is kerülhetett volna sor. Az elsőfokú bíróság ezt figyelmen kívül hagyta, ezért sérült a Pp. 279. § és 346. § (5) bekezdésében foglalt mindkét rendelkezés. Az ítélet indokolása nem ad megfelelő magyarázatot arra, hogy az elsőfokú bíróság miért vetette el az alperes bizonyítási indítványait (2022. május 30. napján kelt beadvány) különösen a román cégnyilvántartó hatóság megkeresése a hiteles cégbéjegyzések, cégtörténet, vagy cégkivonat beszerzése érdekében. Hangsúlyozta, az eljárás során ő mindvégig vitatta, hogy felperesnek ne lett volna vezetői tisztségviselői tevékenységből származó jövedelme. A megbízási jogviszony rendelkezésre bocsátásának hiánya éppen az alperesi hivatkozást erősíti meg, mely szerint felperes a vezetői tisztségviselői tevékenységből jövedelemhez jutott.

[33] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azt sem, hogy a felperes gazdasági társasága megfelelő árukészlettel rendelkezik és jelentős hitelt is felvett, melyből megállapítható, hogy a társaság érdemi működést fejtett ki, a hitelfelvétel okán jövedelemre tett szert. Nem értékelte az elsőfokú bíróság megfelelően azt sem, hogy a felperes tagi kölcsönt nyújtott a társaság működőképességének fenntartásához, melyből az a következtetés vonható le, hogy a felperes a perbeli időszakban jövedelemmel rendelkezett. Nem vitatva, hogy a munkáltatónak kell bizonyítani a megtérült jövedelmet, sérelmezte, hogy a bíróság egyoldalúan a felperes előadását és általa csatolt bizonyítékokat elfogadva állapította meg a tényállást, míg mellőzte az alperes által indítványozott iratbeszerzést (2022. augusztus 22. napján kelt beadvány). Az elsőfokú bíróság olyan bizonyítékok beszerzését és mérlegelését vetette el, melyek az alperesnek a felperesi jövedelemszerzés hiányára vonatkozó, vitató nyilatkozatát alátámasztották volna. A bizonyítékok beszerzésének elmaradása miatt nem állnak rendelkezésre olyan peradatok, amelyek belső tartalmát mérlegre lehetne tenni, azok összefüggéseit vizsgálva, egybevetve azokat értékelni lehessen.

[34] A Pp. 369. § (3) bekezdésre hivatkozással az elsőfokú bíróság okszerűtlen mérlegelését állította, mivel egymásnak ellentmondó tényállási elemeket fogadott el. A

felperes tulajdonában lévő társaság úgy tudott vásárolni, hogy módjában állt hosszú távú határidőre fizetni a felperes tagi kölcsön nyújtása mellett, ennek ellenére állította, hogy nem rendelkezik jövedelemmel. Okszerűtlen az elsőfokú bíróság azon jogi következtetése is, hogy a felperes egyáltalán nem rendelkezett jövedelemmel a perbeli időszakban. A már rendelkezésre álló bizonyítékok összességében történő értékelése is eltérő jogi következtetés levonásához vezet. Ettől függetlenül előadta, hogy jelenleg nem állnak rendelkezésre teljeskörűen a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok. Amennyiben az ítéltábla nem minősíti okszerűtlennek a bizonyítás eredményét, úgy alperes a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja szerinti felülbírálati jogkör alkalmazását is kérte. Ismételten hangsúlyozta az általa felajánlott bizonyítási indítványok az ő álláspontját támasztják alá a jövedelemszerzést illetően, erre nézve a másodfokú eljárásban is megengedett a bizonyítás felvétel.

[35] Felhívta a figyelmet, hogy a felperes megsértette az Mt. szerinti, vele szembeni tájékoztatási kötelezettségét is, mivel nem adott tájékoztatást arról, hogy Romániában alapított társaság tulajdonosa és ügyvezetője, valamint munkavállalókat foglalkoztat.

[36] A kárenyhítési kötelezettség megszegése kapcsán kifejtette, önmagában a munkaügyi hivatalhoz történő bejelentkezés, valamint egyes munkáltatók elutasító nyilatkozata nem elegendő a felperest terhelő kárenyhítési kötelezettség teljesítésének igazolására, e körben sérültek az Mt. 169. §-ában foglalt rendelkezések, valamint Magyarország Alaptörvényének 28. Cikkének a bíróságok jogalkalmazásának módjára vonatkozó előírása.

[37] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

[38] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság döntését az anyagi és eljárási szabályok betartásával, azok helyes alkalmazásával, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével megállapított tényállásra alapította. A bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének, a jogszabályoknak megfelelő helyes jogi következtetést vont le a kereset megalapozottságát illetően.

[39] Felhívta a figyelmet a fellebbezésben egyes téves jogszabályhely megjelölésekre.

[40] Rámutatott, az elsőfokú bíróság helyesen adott tájékoztatást a perfelvétel során a feleket terhelő bizonyítási kötelezettségekről és az alperes 2022. május 22-i és 2022. augusztus 22-i beadványaiban foglaltaknak a bíróság felhívására eleget is tett, csatolva az alperes által kért kimutatásokat, nyilvántartásokat. Ezzel az elsőfokú bíróság teljeskörűen – esetenként indokolatlan terjedelemben – lefolytatta a bizonyítási eljárást.

[41] A rendelkezésre bocsátott magyar és román adóhatósági közokiratok igazolják, hogy a társasági tagsággal összefüggésben ő személy szerint jövedelmet nem szerzett, és máshonnan származó jövedelme sem volt. Korábbi érvelésével egyezően állította, hogy a Romániában létrehozott gazdasági társaságok ügyvezetője főszabályként megbízási jogviszony alapján ingyenesen látja el az ügyvezetői feladatokat. Csak az ettől eltérő megállapodást kell írásos szerződésbe foglalni. Esetében ilyen külön megállapodás nem jött létre, annak hiányában törvény erejénél fogva ingyenesen látta el megbízási jogviszony

alapján az ügyvezetői feladatokat. Sem Magyarországon, sem Romániában nem kötelező melléklete a cégbejegyzési kérelemnek az ügyvezető és a társaság által kötött megállapodás írásbeli csatolása. A cég működésével kapcsolatos egyéb adatok beszerzése irreleváns a perbeli jogvita eldöntése szempontjából. Hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság nem vetette el az alperesi bizonyítási indítványokat, azokat a per során hiánytalanul a felperesi oldal teljesítette. Az alperes anyagi jogi kifogásaival szemben ő ellenbizonyítással élt, mely során igazolta a jövedelem megtérülés hiányát. Az ítélet erre vonatkozó megállapítása egyúttal értékelése az alperesi indítványra beszerzett bizonyítékoknak is. A bíróság teljeskörűen eleget tett indokolási kötelezettségének.

[42] Felperes előadta továbbá, ő aktuálisan szóban tájékoztatta a munkáltatóját a külföldi gazdasági tevékenységéről. Megjegyezte ez nem tárgya a jelen perben igényelt jövedelempótló kártérítési igény elbírálásának.

[43] Kárenyhítési kötelezettségének teljesítését állítva hangsúlyozta, a bírói gyakorlat által elvárt részletességű tényállítást, bizonyítási indítványt az alperes a per során nem tett. A munkavállalót terhelő kárenyhítési kötelezettség egyébként is az őt ért kár csökkentésére, nem pedig a károkozó mentesítésére vonatkoztatható.

[44] Kérte az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását.

[45] Az alperes az ítéltábla anyagi pervezetésként kiadott felhívására fellebbezését bizonyítási indítványok konkrét részletezésével egészítette ki, melyben pontosan név és cím szerint megjelölte, hogy mely romániai hatóságok megkeresését kéri, és milyen tartalmú további okirati bizonyítékok beszerzése érdekében. Arra nézve nyilatkozatot nem tett, hogy a felperes az elvárható kárenyhítési kötelezettség teljesítése esetén a perbeli időszakban milyen összegű jövedelemre tehetett volna szert.

Az ítéltábla döntésének indokai

[46] A fellebbezés nem alapos.

[47] A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) szabályozza a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátait. E rendelkezés (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolhatja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Ez azt jelenti, hogy a 371. § (1) bekezdésében foglaltak miatt korlátnak minősül – egyebek mellett – hogy a fellebbező milyen konkrét döntést kér a másodfokú bíróságtól atekintetben, hogy az mennyiben változtassa meg vagy helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét és ezt milyen okból tegye, továbbá, hogy a fellebbező milyen anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést jelöl meg fellebbezése alapjául. Azzal tehát, hogy a fellebbező milyen határozott kérelmet és milyen indokokat ad elő, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért

felülbírálat tárgyát és körét. Emellett lényeges korlátot jelent az is, hogy a Pp. 369. §-a meghatározza, a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható.

[48] Az előbbiek alapján az alperes fellebbezéséből kiemelendő, hogy elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 381. §-a alapján, lényegében azzal az indokkal, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatta le az általa indítványozott és szükségesnek tartott bizonyítást.

[49] Bár fellebbezési kérelmei további indokait nem elkülönülten adta elő, azokból kitűnik, hogy e körben a 2022. május 30. napján és a 2022. augusztus 22. napján kelt beadványaiban bejelentett bizonyítási indítványok mellőzését sérelmezte. A fellebbezés szerint a 2022. május 30-án kelt beadványban beszerezni kért dokumentumokból megállapíthatók lettek volna a felperes által Romániában alapított, és működtetett társaság adatai, az alaptőke nagysága, a tőke jellege, a társult magánszemély a könyvelők és a vezető tisztségviselők adatai jogviszonya, valamint az alaptevékenység, esetleg további tevékenységek, leányvállalatok, illetve a hatósági, bírósági eljárások. A 2022. augusztus 22. napján kelt beadványban foglalt indítványok mellőzését – az e tárgyú kifogás szöveggörnyezete szerint – azzal kapcsolatban sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy a felperes gazdasági társasága készlettel rendelkezik, jelentős hitelt vett fel, illetve a felperes tagi kölcsönt nyújtott a társaságnak. Mindezek a felperes által máshonnan megszerzett jövedelem tárgykörét érintették.

[50] Az előbbi fellebbezési érvek megítélése szempontjából annak van jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a Pp. 265. § (1) bekezdésén alapuló bizonyítási érdekre, ezzel összefüggésben arra, hogy az alperesnek meg kellett volna jelölnie az alapul szolgáló tényeket és körülményeket a felperes által reálisan megszerezhető jövedelmet illetően és ezeket bizonyítania is kellett volna. A feltételes módú megfogalmazásból és a következő mondat tartalmából egyértelmű, hogy az elsőfokú bíróság az alperes e körben tett nyilatkozatait általánosságban mozgóan értékelte, azaz nem kellően konkrétan ahhoz, hogy azok érdemben vizsgálhatók legyenek. Ez pedig – az alperes által bizonyítandó és szükséges konkrét tényállítások hiányában – kellő alapot adott az elsőfokú bíróságnak arra is, hogy akár a bizonyítás elrendelését mellőzze (Pp. 276. § (5) bekezdés). Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének Pp. 381. § alapján történő hatályon kívül helyezésére nincs mód.

[51] Az előbbiek mellett csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy egyrészt az említett indítványok teljesítésére az elsőfokú bíróság felhívta a felperest, aki a szükséges körben eleget is tett a nyilatkozattételi és iratcsatolási kötelezettségének, másrészt az indítványok jelentős része olyan bizonyítékok megszerzésére vonatkozott, amelyek a felperes tulajdonában álló gazdasági társaság működésével voltak kapcsolatosak. Ennek azonban azért nincs perdöntő jelentősége, mert a gazdasági társaság vagyona elkülönül az üzletrésztulajdonos vagyonától, tehát a gazdasági társaság működése, még annak esetleges pozitív eredményei sem igazolták volna közvetlenül a felperes máshonnan megtérülő jövedelmét.

[52] Megjegyzi továbbá az ítéletábra, hogy a Pp. 322. § (1) bekezdésének első mondata értelmében a bíróság csak olyan iratok beszerzése iránt intézkedhet, amely irat kiadását a fél

közvetlenül nem kérheti. Az alperes azonban nem igazolta, hogy a beszerzésre nincs lehetősége.

[53] Az alperes másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a felperes keresetének elutasítására irányult azzal az igénnyel, hogy az ítéltábla folytassa le az elsőfokú bíróság előtt indítványozott bizonyítást, és annak eredményeként állapítsa meg, hogy a felperes a perbeli időszakban az üzletszerű gazdasági tevékenységéből, illetve vezető tisztségviselői tevékenységéből jövedelemmel rendelkezett.

[54] Az elsődleges fellebbezési kérelem tárgyában kifejtett okok miatt az ítéltábla egyetért az elsőfokú bírósággal abban, hogy alperesi konkrét tényállítás hiányában a felperes számára megtérült jövedelem nem vizsgálható. Mivel az alperes az elsőfokú bíróság, majd pedig az ítéltábla anyagi pervezetését követően sem adott elő a felperes máshonnan megszerzett jövedelmét illetően konkrét tényelőadást, az ítéltábla sem tartotta indokoltnak az alperesi bizonyítási indítványok teljesítését.

[55] Emellett hangsúlyozandó, hogy a fellebbezésben megjelöltek: a társaság adatai, az alaptőke nagysága, a tőke jellege, a társult magánszemély adatai, a felszámolók adatai, könyvelők adatai, vezető tisztségviselők adatai, az alaptevékenység, esetleges további tevékenységek, leányvállalatok, hatósági, bírósági eljárások körében beszerzendő bizonyítékok valójában nem bírnak relevanciával és annak sincs jelentősége, hogy a felperes gazdasági társasága rendelkezett-e megfelelő minőségű készlettel, illetve hogy hitelt vett fel, vagy a felperes tagi kölcsönt nyújtott a társaságnak. E körülmények bizonyítottságuk esetén sem nyújtanának lehetőséget annak megállapítására, hogy a felperes személy szerint a perbeli időszakban pontosan milyen jövedelemre tett szert, illetve szerzett-e egyáltalán jövedelmet a romániai gazdasági társaságából. Ahogy arra már az ítéltábla utalt, a gazdasági társaság tulajdonát képező készlet és a hitelfelvétel ugyan utalhat a társaság tényleges működésére, de ez még önmagában nem igazolja annak eredményességét, sem azt, hogy a felperes a társaság működéséből jövedelemre tett volna szert. A hitelfelvétel ténye sem igazolja a felperes jövedelemszerzését, hiszen nyilvánvalóan, ha a hitelt a gazdasági társaság veszi fel, akkor elsősorban annak kell fedezetet szolgáltatnia, nem személyesen a felperesnek. A tagi kölcsön nyújtása ugyancsak nem ad egyértelmű következtetésre okot tekintetben, hogy a felperesnek a perbeli időszakban máshonnan megtérült jövedelme lett volna.

[56] Megjegyzendő, hogy a tagi hitelnyújtás, illetve a pénzüintézettől történő hitelfelvétel szükségessége éppen arra enged következtetni, hogy a felperes cége külső finanszírozásra szorult, ami ugyancsak kétségessé teszi, hogy abból a felperes jövedelmet szerezhetett volna.

[57] Ezzel szemben a felperes a nemleges adóigazolásokkal megfelelő módon bizonyította máshonnan származó jövedelme hiányát, ami egyébként a megtérült jövedelmére vonatkozó konkrét alperesi tényelőadások hiányában nem is lett volna szükséges.

[58] Mindezekre figyelemmel az alperes másodlagos fellebbezési kérelme sem volt megalapozott.

[59] Az alperes harmadlagos fellebbezési kérelmében azt kérte, hogy az ítéltábla változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét oly módon, hogy a felperes által igényelt kártérítési összeget leszállítja. Ezen kérelmét azzal indokolta, hogy a felperes nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének.

[60] E körben az ítéltábla anyagi pervezetés körében felhívta az alperest határozott kérelem előadására, közelebbről arra, hogy jelölje meg milyen összegre kéri leszállítani a felperes részére megállapított kártérítés összegét.

[61] Az alperes azonban a felhívásban foglaltaknak nem tett eleget, harmadlagos kereseti kérelmét nem pontosította, e körben nem adott elő felhívás ellenére sem határozott fellebbezési kérelmet. Ezért harmadlagos fellebbezési kérelme érdemben nem is vizsgálható a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző volta miatt.

[62] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, mint érdemben helyeset helybenhagyta.

[63] Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a másodfokon pernyertes felperes perköltségét megtéríteni. Az ítéltábla az ügyvédi munkadíjat a csatolt reális összegű költségfelszámítással egyezően határozta meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pont alkalmazásával.

Szeged, 2023. október 11.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.

Dr. Dobler László s.k.

Dr. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró